

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova
Domnului Alexandru JIZDAN, Ministru**

**A.O. Centrul de Asistență Juridică
pentru Persoane cu Dizabilități
Persoana de contact: Ion Cibotărică
Director de program advocacy și politici publice
Republica Moldova, mun. Chișinău
Str. Pușkin 16, of. 5. MD 2012
tel: 079670790, 022 28 7090**

Nr. 111 din 08.08.2018

Aviz asupra proiectului

**Hotărârii Guvernului privind completarea Regulamentului circulației rutiere
nr.357 din 13.05.2009**

Mult stimată Domnule Ministru,

Pe data de 24.07.2018 Ministerul Afacerilor Interne a plasat pentru discuție publică proiectul Hotărârii Guvernului privind completarea Regulamentului circulației rutiere nr.357 din 13.05.2009 <http://www.particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=5574>

Deoarece pe rețelele de socializare au apărut mai multe reacții în legătură cu acest Proiect, am organizat discuții și întâlniri de consultare dintre diverse organizații și grupuri de inițiativă: părinți, persoane cu dizabilități, urbanisti, proiectanți etc. S-au exprimat temerile că spațiul de 1 metru nu va fi suficient, precum și că formularea din Proiect nu este îndeajuns de clară, că această prevedere va fi greșit înțeleasă de șoferii care vor crede că este permisă parcare pe trotuar.

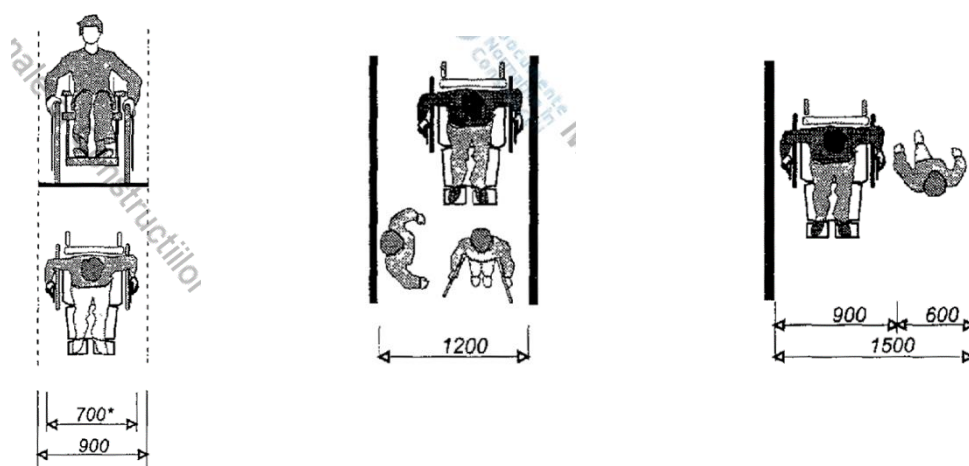
Reamintim că pe data de 07.12.2017 mai multe organizații care reprezintă persoane cu dizabilități, persoanele în etate, părinții cu copii mici au depus o solicitare colectivă de completare a Regulamentului Circulației Rutiere (Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009) prin indicarea expresă că conducătorul vehiculului să se asigure că parcare, staționarea în locurile rezervate (punctul 68 subpunctul 3 lit. (c)), se permite doar dacă vehiculul nu blochează spațiul de circulație a pietonilor pe trotuare și rampe de acces, lăsând la dispoziție nu mai puțin de un metru.

Problema cu care se confruntă părinții cu copii mici în cărucioare, persoanele cu dizabilități locomotorii și alți pietoni sunt cazuri când automobilele parcate (uneori chiar regulamentar) blochează circulația, iar pietonii sunt nevoiți să circule pe carosabil. Considerăm ca pentru moment **există un lacună normativă** care ține de aplicarea Regulamentului circulație rutiere și Codului Contravențional. Anume, prevederea din punctului 69 litera (i) nu este clară pentru șoferi. Unii șoferi nu acordă atenție, sau nu cunosc, de necesitatea că trebuie să lase spațiu cel puțin un metru pentru pietoni atunci când parchează. Propunerea înaintată a fost susținută de Ministerul Sănătății,

Muncii și Protecției Sociale (răspuns din 03.01.2018, nr.01-6111) și Ministerul Economiei și Infrastructurii (răspunsul din 05.01.2018, nr. 14/4-141).

Conform reglementărilor tehnice naționale **CP D.02.11-2014 "Recomandări de proiectarea străzilor și drumurilor din localități urbane și rurale"** punctul 5.1.2. Tabelul 1., lățimea minimă a căii pietonale a trotuarului străzilor în orașe este de **cel puțin 1,5 m.**

Atragem atenția că **CP C.01.02-2014 „Proiectarea clădirilor și construcțiilor cu considerarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități. Prevederi generale”,** punctul 2.5, 2.6., 2.34.) prevede lățimea minimă a căii de circulație a persoanelor cu mobilitate redusă de circa **1 metru** pentru deplasarea într-o singură direcție și **1,2-1,5 metri** în două sensuri.

Conform standardului național **SM ISO 21542:2016 "Construcții imobiliare. Accesibilitate și utilizabilitate a mediului de construcție"** punctul 7.4. Călea liberă de circulație trebuie să fie:.. nu mai mică de **1500 mm** pentru trafic frecvent în două sensuri și nu mai mică de **1200 mm** pentru trafic ne-frecvent în două sensuri"

NCM C.01.06-2014 definește "Persoane cu mobilitate limitată (PML) – persoane, ce întâlnesc dificultăți la deplasarea individuală, obținerea serviciului, informației necesare sau la orientarea în spațiu. Din această categorie fac parte: persoane cu dezabilități, persoane cu afecțiuni temporare de sănătate, persoane în vârstă, persoane cu afecțiuni de vedere și auz, femei gravide, inclusiv utilizatori de cărucioare pentru copii, etc."

În urma consultărilor realizate dintre diverse grupuri în scopul îmbunătățirii Proiectului, propunem următoarele modificări:

- 1) La punctul 68 subpunctul 3 lit. (c) la sfârșit de completat cu următorul text:
"Lățimea minima a căii de circulație lăsată la dispoziția pietonilor cu mobilitate limitată trebuie sa fie de cel puțin 1,5 metri."
- 2) La punctul 68 subpunctul 3, de completat la sfârșit cu un nou paragraf:
"f) vehiculele staționate nu trebuie să blocheze accesul la scări, rampe sau planuri înclinate de bordură, destinate persoanelor cu dizabilități și altor grupuri cu mobilitate limitată."

Tabelul comparativ cu versiunile textelor sunt prezentate în Anexă.

Organizații semnatare:

1. A. O. Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități

Director executiv: Vitalie Meșter _____

2. A.O. Asociația Surzilor din Republica Moldova

Președinte: Ruslan Lopatiuc _____

3. A.O. Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Director executiv: Victor Koroli _____

4. A.O. "Asociația Nevăzătorilor din Moldova"

Președinte: Dumitru Scifos _____

5. A.O. Asociația "MOTIVAȚIE" din Moldova

Director executiv: Igor Meriacre _____

6. A.O. Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Președinta: Ludmila Malcoci _____

7. A.O. "Centrul pentru Politici Europene"

Președinte: Victor Chironda, _____

8. A.O. Centrul de Urbanism

Președinte: Alexandru Munteanu _____

Reglementarea actuală Punctul 68 subpct. 3 Regulamentul Circulației Rutiere (HG nr. 357 din 13 mai 2009)	Proiectul plasat spre consultări publice pe site-ul particip.gov. md	Propunerea prezentată de modificare a Proiectului
3) În localități oprirea sau staționarea se va efectua în modul următor: a) pe partea dreaptă a carosabilului cât mai aproape de bordură sau pe acostament; b) pe ambele părți ale drumului cu circulația în sens unic, dacă este liberă cel puțin o bandă pentru circulație (autocamioanele cu masa maximă autorizată ce depășește 3500 kg pot opri pe partea stângă numai pentru a încărca sau descărca bunuri); c) autoturismele și motocicletele pot fi oprite sau staționate întrînd parțial ori în întregime pe trotuar, numai în locurile special amenajate, marcate prin indicatorul 5.48.1 sau 5.48.2, precum și prin marcajul 1.1.1, d). Staționarea trebuie	3) În localități oprirea sau staționarea se va efectua în modul următor: a) pe partea dreaptă a carosabilului cât mai aproape de bordură sau pe acostament; b) pe ambele părți ale drumului cu circulația în sens unic, dacă este liberă cel puțin o bandă pentru circulație (autocamioanele cu masa maximă autorizată ce depășește 3500 kg pot opri pe partea stîngă numai pentru a încărca sau descărca bunuri); c) autoturismele și motocicletele pot fi oprite sau staționate întrînd parțial ori în întregime pe trotuar, numai în locurile special amenajate, marcate prin indicatorul 5.48.1 sau 5.48.2, precum și prin marcajul 1.1.1, d). Staționarea trebuie efectuată în conformitate cu modul indicat pe panoul adițional 6.8.2, 6.8.3, 6.8.6 – 6.8.9, asociat indicatorului;	3) În localități oprirea sau staționarea se va efectua în modul următor: a) pe partea dreaptă a carosabilului cât mai aproape de bordură sau pe acostament; b) pe ambele părți ale drumului cu circulația în sens unic, dacă este liberă cel puțin o bandă pentru circulație (autocamioanele cu masa maximă autorizată ce depășește 3500 kg pot opri pe partea stîngă numai pentru a încărca sau descărca bunuri); c) autoturismele și motocicletele pot fi oprite sau staționate întrînd parțial ori în întregime pe trotuar, numai în locurile special amenajate, marcate prin indicatorul 5.48.1 sau 5.48.2, precum și prin marcajul 1.1.1, d). Staționarea trebuie efectuată în conformitate cu modul indicat pe panoul adițional 6.8.2, 6.8.3, 6.8.6 – 6.8.9, asociat indicatorului. Lățimea minima a căii de circulație lăsate la dispoziția

efectuată în conformitate cu modul indicat pe panoul adițional 6.8.2, 6.8.3, 6.8.6 – 6.8.9, asociat indicatorului; d) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport pot staționa doar pe timpul încărcării și descărcării bunurilor pentru unitățile comerciale ale agenților economici amplasați în zona de acțiune a indicatoarelor 3.31-3.32.3; e) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport populației sau instituțiilor amplasate în vecinătatea trotuarelor (în zona de acțiune a indicatorului 3.31) pot opri în aceste locuri doar pe timpul prestării serviciilor.	d) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport pot staționa doar pe timpul încărcării și descărcării bunurilor pentru unitățile comerciale ale agenților economici amplasați în zona de acțiune a indicatoarelor 3.31-3.32.3; e) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport populației sau instituțiilor amplasate în vecinătatea trotuarelor (în zona de acțiune a indicatorului 3.31) pot opri în aceste locuri doar pe timpul prestării serviciilor. f) lățimea minima a trotuarului sau a spațiului de circulație lăsat la dispoziția pietonilor trebuie sa fie de cel puțin un metru. Vehiculul staționat nu trebuie să blocheze accesul la rampe sau planuri înclinate de bordură, destinate persoanelor cu dizabilități și altor grupuri cu mobilitate redusă.	pietonilor cu mobilitate limitată trebuie sa fie de cel puțin 1,5 metri. d) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport pot staționa doar pe timpul încărcării și descărcării bunurilor pentru unitățile comerciale ale agenților economici amplasați în zona de acțiune a indicatoarelor 3.31-3.32.3; e) vehiculele utilizate pentru prestarea serviciilor de transport populației sau instituțiilor amplasate în vecinătatea trotuarelor (în zona de acțiune a indicatorului 3.31) pot opri în aceste locuri doar pe timpul prestării serviciilor. f) vehiculele staționate nu trebuie să blocheze accesul la scări, rampe sau planuri înclinate de bordură, destinate persoanelor cu dizabilități și altor grupuri cu mobilitate limitată.
--	--	--

Anexa. Tabelul comparativ